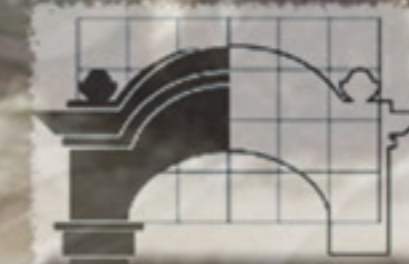
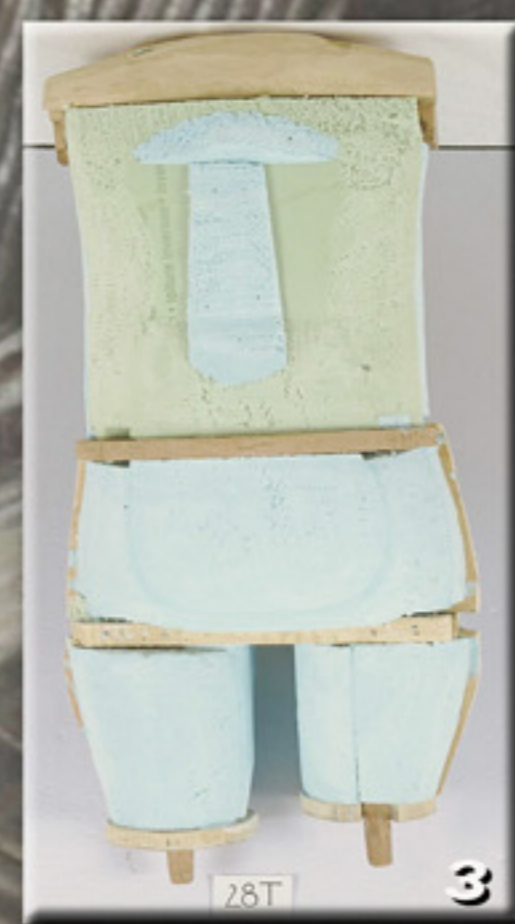

PREINAKA IZLOŽBENE LUTKE ZA MUZEJSKU PREZENTACIJU MUŠKOG ODIJELA PALA GOZZE (DUBROVNIK, HRVATSKA)

HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD
SLUŽBA ZA POKRETNU BAŠTINU

Za optimalno i trajno očuvanje umjetnina od tekstila koje jamči i vizualnu i estetsku privlačnost, od iznimne je važnosti da umjetnine budu izložene u kontekstu pravila o konzervaciji tekstila.

U našem je slučaju izložbena lutka, koju je potkraj 20. stoljeća izradio akademski kipar Zvonimir Lončarić, u kratkom vremenu uzrokovala očita oštećenja na jedinstvenom rokoko svečanom odijelu iz francuske radionice (Pariz, oko 1790.) koje je pripadalo Palu Gozzi ili Gučetiću, plemiću iz poznate dubrovačke gosparske obitelji.

Uzevši u obzir sve nepovoljne uvjete kojima je odijelo bilo izloženo (izravan dodir umjetnine s metalnim i drvenim elementima i grubim lanenim platnom) /1, 2/, pokazalo se da su otežavajuće okolnosti bile nestabilnost i neprikladne dimenzije lutke (lutka je bila znatno veća od same umjetnine, pri čemu su glava i šake bile nerazmjerno velike, a noge prekratke). Nužne preinake na lutki provedene su na Odjelu za tekstil Hrvatskog restauratorskog zavoda, uz najveće moguće poštivanje i zadržavanje izvorne autorove zamisli te uz odobrenje vlasnika, Kneževa dvora u Dubrovniku.

To je ostvareno djelomičnim ili potpunim uklanjanjem neprikladnih elemenata, njihovom zamjenom kompatibilnim materijalima, stabiliziranjem lutke i stiliziranom simulacijom košulje koja nedostaje (jabot i manšete) i kravate. /13, 14, 15/ Djelomično su uklonjeni gradivi slojevi stirodura kako bi se lutka svela na dva konfekcijska broja manja od veličine umjetnine; smanjena je glava i skraćen vrat, a drveni slojevi trupa i nogu radikalno su umanjeni. /3, 4/

U cijelosti su uklonjene drvene letve koje su korištene kao ruke, zajedno s teškim drvenim šakama, potom svi metalni dijelovi te grubo laneno platno. Sve je to zamijenjeno kompatibilnim materijalima od kojih su izrađene meke i fleksibilne ruke te lake šake koje se mogu jednostavno ukloniti (pamuk, svila, poliestersko punjenje, beskiselinski muzejski karton, Reemay, pamučne rukavice, čičak-traka i til). /11, 12/

Lutka je na odgovarajući način nadograđena slojevima poliesterske podstave postavljenima na strateškim mjestima sa završnim slojem od napetog džerseja, čime se postigla nužna glatkoća i napetost gornjeg sloja. /7, 8, 9, 10/

Lutka je stabilizirana pričvršćivanjem njezina gornjeg dijela i nogu u predjelu koljena te približavanjem nogu.

Budući da su tom lijepom odijelu nedostajali košulja i kravata, a kako bi izloženo odavalo ukupni dojam odijela, napravljena je stilizirana simulacija jabota, manšeta i kravate od finog elastičnog tila, svile i dijagonalne rubne pamučne trake. /9, 10/

Vrijeme radova na preinaci lutke: 2006.

Radove izveli:

Branka Regović (konzervator-restaurator tekstila, Hrvatski restauratorski zavod),

Danijela Jemo (konzervator-restaurator tekstila, Hrvatski restauratorski zavod),

Radovan Pavlek (restaurator tehničar za namještaj, Hrvatski restauratorski zavod),

Gordana Čar (konzervator-restaurator tekstila, Hrvatski restauratorski zavod),

Željko Čatić (restaurator tehničar za namještaj, Dubrovački muzeji – Knežev dvor)

Voditeljica radova:

Gordana Čar

Mjesta izvođenja radova:

Hrvatski restauratorski zavod, Odjel za tekstil, Ilica 44, Zagreb

Stolarska radionica, Zmajevac 8, Zagreb, Hrvatska

Dubrovački muzeji – Knežev dvor, Pred Dvorom 3, Dubrovnik, Hrvatska